

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10So/4/2015
Identifikačné číslo spisu:	7014200659
Dátum vydania rozhodnutia:	20.01.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Hatalová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:7014200659.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a členov senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD., v právnej veci navrhovateľa S. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom D., zast. JUDr. Jitkou Tutkovou, advokátkou, AK so sídlom v Humennom, Mierová 94, proti odporkyni Sociálna poisťovňa, ústredie, Ul. 29. augusta 8, Bratislava, o invalidný dôchodok, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 8Sd/38/2014-29 zo dňa 14. októbra 2014, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 8Sd/38/2014-29 zo dňa 14. októbra 2014 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd napadnutým rozsudkom potvrdil rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 7. marca 2014, ktorým odporkyňa podľa § 70 a § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) zamietla žiadosť navrhovateľa o invalidný dôchodok zo dňa 13. februára 2014, pretože podľa posudku posudkového lekára sociálneho poistenia pobočky Michalovce zo dňa 13. februára 2014 navrhovateľ nie je invalidný, nakoľko pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav nemá pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Posúdenie navrhovateľovho zdravotného stavu je obsahom pripojeného odborného posudku o invalidite zo dňa 13. februára 2014, ktorý tvorí neoddeliteľnú súčasť napadnutého rozhodnutia a v ktorom sú uvedené všetky rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli podkladom na vyhotovenie posudkového záveru o tom, že navrhovateľ v zmysle § 71 ods. 1 zákona invalidný nie je. Miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je 30 %.

Krajský súd preskúmal napadnuté rozhodnutie v intenciách ust. § 250l a nasl. O.s.p. a dospel k záveru, že opravnému prostriedku navrhovateľa nemožno vyhovieť. Oboznámil sa s obsahom posudkového spisu, dávkového spisu odporkyne a novými lekárskymi správami a posudkami posudkových lekárov zo dňa 20. mája 2014 a 3. júna 2014.

Po citácii relevantných právnych predpisov krajský súd v rozsudku uviedol, že podľa posudku posudkového lekára sociálneho poistenia pobočky Michalovce zo dňa 20. mája 2014 a lekárskeho posudku posudkovej lekárky Sociálnej poisťovne, ústredie, vysunuté pracovisko Košice zo dňa 3. júna 2014, rozhodujúcim zdravotným postihnutím v prípade navrhovateľa sú choroby podporného a pohybového aparátu - dorsalgia uvedené v prílohe č. 4 zákona o sociálnom poistení, kapitola XV., oddiel E, položka 3, písm. b/ (20 % - 30 %), s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách 30 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Rovnakú mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v porovnaní so zdravou fyzickou osobou konštatoval aj posudok posudkového lekára sociálneho poistenia, pobočka Sociálnej poisťovne Michalovce zo dňa 13. februára 2014, z obsahu a záverov ktorého vychádzala odporkyňa v napadnutom rozhodnutí zo dňa 7. marca 2014, ktorým zamietla žiadosť navrhovateľa o priznanie invalidného dôchodku. Výsledok lekárskeho posudku zo dňa 13. februára 2014 bol teda potvrdený i lekáorskými posudkami zo dňa 20. mája 2014 a 3. júna 2014, ktorými po podaní opravného prostriedku zo strany navrhovateľa bol opätovne posúdený jeho zdravotný stav a v rámci ktorých bola zohľadnená i navrhovateľom novodoložená lekárska správa z neurologického vyšetrenia zo dňa 11. apríla 2014 v prílohe opravného prostriedku. Všetky tri posudky určili zhodne dorsalgii - choroby podporného a pohybového aparátu ako rozhodujúce zdravotné postihnutie navrhovateľa odôvodňujúce 30 % mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v porovnaní so zdravou fyzickou osobou zo zákonného rozpätia 20 - 35 %, teda ani priznanie maximálnej percentuálnej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť by neodôvodňovalo priznanie invalidného dôchodku v zmysle § 71 ods. 1 zákona.

U navrhovateľa nebolo zistené iné zdravotné postihnutie odôvodňujúce zvýšenie percentuálnej miery v zmysle § 71 ods. 8 zákona. Sám navrhovateľ v opravnom prostriedku namietal nezohľadnenie neurologických diagnóz, neuvádzal iné zdravotné postihnutie nespadajúce pod choroby podporného a pohybového aparátu.

Proti rozsudku krajského súdu podal navrhovateľ včas odvolanie prostredníctvom svojej právnej zástupkyne a navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa zmenil, zrušil rozhodnutie odporkyne a vec jej vrátil na ďalšie konanie, resp. aby zrušil rozsudok súdu prvého stupňa a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Súd prvého stupňa podľa jeho názoru dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a taktiež sa nevysporiadal s jeho tvrdeniami a dôkazmi.

Uviedol, že nesúhlasí s rozhodnutím odporkyne. Zopakoval svoje tvrdenie uvedené v opravnom prostriedku. Podľa jeho názoru záver posudkovej komisie nebol verifikovaný názorom znalca z odboru neurológie, ale detským lekárom pomaly vo výslužbe, ktorý nemá ani predstavu o neurologických chorobách a ťažkostiach. Navrhovateľ má trvalé neurologické problémy. Kvôli týmto neurologickým obtiažiam navrhovateľ musel vyhľadať lekársku pomoc a na podklade týchto problémov bol uznaný PN, pričom pracovná neschopnosť trvala od 8. februára 2012 do 31. júla 2013. Obtiaže sa nezlepšovali, ale stav sa zhoršil. Počas tohto obdobia sa liečil u ortopéda, neurológa a absolvoval aj liečbu, ale bez výsledku zlepšenia stavu. V jeho prípade v zmysle nálezu odborníkov ide o stav trvalý, prognosticky nepriaznivý vzhľadom k multietážovej doskopatii efekt. neurochirurg. intervencie sporný. Každý mesiac si musí nechávať predpisovať analgetiká, nakoľko bez nich už nevie fungovať.

Taktiež uviedol, že nemohol súdu predložiť dôkazy, lebo súd prvého stupňa napriek jeho ospravedlnenej neúčasti konal, pričom jeho neúčast' ospravedlnila jeho právna zástupkyňa. Zároveň táto ospravedlnila i svoju neúčast' na pojednávaní, keďže prevzala zastupovanie navrhovateľa v danom konaní a nemala dostatok času na prípravu pojednávania.

Odporkyňa vo vyjadrení k podanému odvolaniu uviedla, že dôvody odvolania nepovažuje za opodstatnené.

Posúdenie dlhodobého nepriaznivého zdravotného stavu a jeho následkov na schopnosť fyzickej osoby vykonávať zárobkovú činnosť vyžaduje odborné lekárske znalosti. Vo veciach sociálneho poistenia je dokazovanie v tomto smere zverené posudkovým lekárom sociálneho poistenia, a to tak na účely

správneho, ako aj súdneho konania. V preskúmvacom konaní je posudok posudkového lekára sociálneho poistenia rovnocenným dôkazom k znaleckému posudku.

Navrhovateľ v odvolacom konaní neuviedol žiadne skutočnosti, ktoré by spochybňovali úplnosť, objektivitu a presvedčivosť posudkov posudkových lekárov sociálneho poistenia zadovážených v tomto konaní a ktoré by prijatý záver v posudkoch posudkových lekárov sociálneho poistenia spochybnili alebo vyvrátili.

Pokiaľ navrhovateľ namietal, že nemal možnosť predložiť dôkaz súdu, odporkyňa poukazuje na povinnosť preukázať skutočnosti rozhodujúce na nárok na invalidný dôchodok v rámci dokazovania, kedy je účastník konania povinný navrhnuť dôkazy na podporu svojich tvrdení (možno doručiť poštou, elektronickou poštou). Námietky uvádzané navrhovateľom v odvolaní o neúplnom zistení jeho zdravotného stavu preto odporkyňa považuje za nedôvodné.

Pochybnosti navrhovateľa, že jeho zdravotný stav nebol v konaní správne posúdený, považuje odporkyňa za neodôvodnené, vyvolané len jeho subjektívnym presvedčením, čo nie je dôvod na spochybnenie správnosti skutkových zistení a záverov prijatých v konaní.

Skutkové okolnosti týkajúce sa rozsahu zdravotného poškodenia navrhovateľa boli dostatočne ozrejmené príslušnými posudkovými lekármi sociálneho poistenia, sú z hľadiska skutkového úplné, dostatočne podložené vyšetrovaniami a nálezmi, ako aj zdravotnou dokumentáciou. Nebol preto daný dôvod na ďalšie dokazovanie. Navrhovateľ v konaní nepreukázal, že by jeho zdravotný stav bol zhoršený v rozsahu odôvodňujúcom určenie vyššej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, preto jeho nárok invalidný dôchodok nevznikol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 O.s.p., napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo preskúmal bez pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. a jednomyseľne dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno vyhovieť.

V prvom rade sa odvolací súd vyjadruje k námietke navrhovateľa ohľadne jeho „ospravedlnenej neúčasti“ na pojednávaní konanom dňa 14. októbra 2014, kedy súd prvého stupňa vyhlásil rozsudok ako i k ospravedlneniu jeho splnomocnenej právnej zástupkyne.

Ako vyplynulo z obsahu spisového materiálu Krajského súdu v Košiciach na č. l. 23 sa nachádza doručka o predvolaní na súdne pojednávanie na deň 14. októbra 2014, t. j. termín pojednávania. Z obsahu tejto doručky je zrejmé, že je podpísaná vlastnoručne navrhovateľom. Následne na č. l. 26 spisového materiálu sa nachádza list od právnej zástupkyne navrhovateľa - ospravedlnenie neúčasti na pojednávaní a žiadosť o odročenie pojednávania. Uvedená zásielka však bola súdu doručená až dňa 15. októbra 2014, ako vyplýva z prezenčnej pečiatky krajského súdu, teda až jeden deň po pojednávaní, na ktorom súd rozhodol.

Krajský súd pokiaľ konal a vo veci rozhodol, nemal vedomosť o tom, že navrhovateľ si zvolil právnu zástupkyňu na zastupovanie v konaní a že táto žiada o odročenie pojednávania z dôvodu prípravy na pojednávanie.

Odvolací súd tak nemohol uvedenú námietku uznať ako dôvodnú.

Predmetom súdneho konania prvostupňového ako i odvolacieho súdu bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne zo dňa 7. marca 2014 č. XXX XXX XXXX X, ktorým podľa § 70 a § 70 ods. 1 zákona bola navrhovateľovi zamietnutá žiadosť o invalidný dôchodok.

Z dávkového spisu odporkyne vyplýva, že navrhovateľ žiadosťou spísanou dňa 13. februára 2014 požiadal sociálnu poisťovňu o priznanie invalidného dôchodku. Podľa posudku posudkového lekára sociálneho poistenia pobočky Sociálnej poisťovne Michalovce zo dňa 13. februára 2014, ktorý bol vypracovaný na základe podanej žiadosti o invalidný dôchodok navrhovateľ nie je invalidný podľa § 71 ods. 1 zákona, lebo pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav nemá pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. V uvedenom posudku, ktorý tvorí neoddeliteľnú súčasť napadnutého rozhodnutia, posudkový lekár sociálneho poistenia odborne posúdil a vyhodnotil zdravotný stav navrhovateľa a zistené postihnutie zaradil podľa Prílohy č. 4 k zákon do príslušnej kapitoly. Mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v porovnaní so zdravou fyzickou osobou určil na 30 %.

Podľa § 70 ods. 1 zákona o sociálnom poistení poistenec má nárok na invalidný dôchodok, ak sa stal invalidný, získal počet rokov dôchodkového poistenia uvedený v § 72 a ku dňu vzniku invalidity nespĺňa podmienky nároku na starobný dôchodok alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok.

Podľa § 71 ods. 1 zákona o sociálnom poistení poistenec je invalidný, ak pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Podľa § 71 ods. 3 prvej vety zákona o sociálnom poistení pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje porovnaním telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti poistenca s dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom a telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti zdravej fyzickej osoby.

Podľa § 71 ods. 6 zákona o sociálnom poistení miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách sa určuje podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobu nepriaznivého zdravotného stavu, a so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí.

Mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť určenú podľa odseku 6 možno zvýšiť najviac o 10 %, ak závažnosť ostatných zdravotných postihnutí ovplyvňuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť (§ 71 ods. 8 zákona o sociálnom poistení).

Podľa § 153 ods. 1 a 5 zákona lekárska posudková činnosť v prípade dôchodkového poistenia vykonáva posudkový lekár sociálneho poistenia príslušnej pobočky a posudkový lekár sociálneho poistenia ústredia (ďalej len „posudkový lekár“).

Posudkový lekár pri výkone lekárskej posudkovej činnosti spolupracuje s praktickým lekárom, ošetrovateľom a s revíznym lekárom zdravotnej poisťovne. Posudkový lekár sociálneho poistenia ústredia môže posúdiť dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav poistenca v prítomnosti prísediacich lekárov so špecializáciou v príslušnom špecializačnom odbore (§ 153 ods. 8 zákona).

Na základe opravného prostriedku navrhovateľa bol jeho zdravotný stav opätovne posúdený posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne pobočky Michalovce dňa 20. mája 2014 a posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, ústredie dňa 3. júna 2014. Posudkoví lekári zotrvali na pôvodnom posudku, že navrhovateľ nie je invalidný podľa ustanovenia § 71 ods. 1 zákona, lebo má mieru schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 30 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Posudkoví lekári sociálneho poistenia v konaní predchádzajúcom vydaniu napadnutého rozhodnutia, ako aj v konaní o opravnom prostriedku, na základe predložených odborných lekárskeho nálezov a vlastného vyšetrenia vyhodnotili, že navrhovateľov zdravotný stav nie je zhoršený na úroveň invalidity, lebo má mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 30 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Pochybnosti navrhovateľa o tom, že jeho zdravotný stav nebol v konaní náležite posúdený, považuje odvolací súd za nedôvodné, vyvolané len subjektívnym presvedčením, čo nie je dôvod na spochybnenie správnosti skutkových zistení a záverov prijatých v konaní. Navrhovateľ v správnom konaní nepreukázal, že jeho zdravotný stav odôvodňuje priznanie vyššej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

O objektívnosti, odbornej úrovni a úplnosti záverov posudkov posudkových orgánov, ktoré boli v zásade zhodné, odvolací súd nemal dôvod nepochybovať. Navrhovateľ predloženými listinnými dôkazmi (najmä odbornými lekárskeho nálezmi) nepreukázal, že jeho zdravotný stav odôvodňuje vznik invalidity. Žiadne nové lekárske správy osvedčujúce zmenu (zhoršenie) zdravotného stavu už navrhovateľ nepredložil. Odvolací súd zhodne s názorom odporkyne dodáva, že navrhovateľ je povinný na podporu svojich tvrdení predložiť dôkazy v rámci správneho konania.

V konaní súdu taktiež odvolací súd nezistil žiadne nesprávnosti, na ktoré navrhovateľ poukazoval vo svojom odvolaní.

Podľa § 219 ods. 2 O.s.p. ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Z vyššie uvedených dôvodov aj odvolací súd považoval rozhodnutie odporkyne za zákonné a preto rozsudok krajského súdu ako vecne správny podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. potvrdil.

Ak by však v budúcnosti došlo k zmene zdravotného stavu navrhovateľa a k jeho zhoršeniu, môže navrhovateľ opätovne požiadať o invalidný dôchodok a o nové preskúmanie miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, lebo navrhovateľ v odvolacom konaní nebol úspešný a odporkyni náhrada trov nepatrí zo zákona.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.